

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINĖ PROKURATŪRA**

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

2022-02-

Nr. 17.2.-

rastine@tm.lt

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ NR. 22-1262 IR NR. 22-1263

Susipažinę su pateiktais derinti Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 128 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. 22-1262 (toliau – Projektas) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 128 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektu Nr. 22-1263, teikiame šiuos pasiūlymus.

Projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad siūlomais pakeitimais siekiama tinkamai perkelti 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/48/ES dėl teisės turėti advokatą vykstant baudžiamajam procesui ir Europos arešto orderio vykdymo procedūroms ir dėl teisės reikalauti, kad po laisvės atėmimo būtų informuota trečioji šalis, ir teisės susisiekti su trečiaisiais asmenimis ir konsulinėmis įstaigomis laisvės atėmimo metu (toliau – Direktyva 2013/48/ES) 5 straipsnio 3 dalies nuostatas (leidžiančios nukrypti nuo teisės reikalauti, kad apie laisvės atėmimą būtų informuotas trečiasis asmuo, taikymo) į Lietuvos nacionalinę teisę. Atsižvelgdami į Direktyvos 2013/48/ES 5 straipsnio 3 dalies nuostatas, siūlome Baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 128 straipsnio 1 dalies pakeitimą išdėstyti taip:

„1. Paskiriant suėmimą dalyvavęs prokuroras nedelsdamas privalo apie įtariamojo suėmimą pranešti vienam iš suimtojo nurodytų šeimos narių, artimųjų giminaičių arba kitam suimtojo nurodytam asmeniui. Jeigu suimtas joks asmens nenurodo, prokuroras savo nuožiūra turi pranešti vienam iš įtariamojo šeimos narių ar artimųjų giminaičių, jei ši pavyksta nustatyti. Jeigu suimtas yra nepilnametis, prokuroras nedelsdamas privalo apie nepilnamečio įtariamojo suėmimą pranešti nepilnamečio tėvams arba kitiems atstovams pagal įstatymą, o kai toks pranešimas prieštarautų suimto nepilnamečio interesams, – kitam tinkamam pilnamečiui asmeniui. Be to, suimtam įtariamajam turi būti nedelsiant sudaryta galimybė pačiam susisiekti su vienu iš jo nurodytų šeimos narių, artimųjų giminaičių arba kitu suimtojo nurodytu asmeniu. **Pagrįstai manydamas, kad toks pranešimas arba susisiekimas keltų realų pavojų suimtojo šeimos narių, artimųjų giminaičių ar kitų asmenų gyvybei, sveikatai ar laisvei arba pakenktų vykstančiam baudžiamajam procesui, Pprokuroras neatidėliodamas** motyvuotu nutarimu laikinai gali atsisakyti pranešti apie paskirtą suėmimą arba neleisti susisiekti su suimtojo nurodytu asmeniu, jeigu tai pakenktų ikiteisminio tyrimo sėkmei arba sukeltų pavojų suimtojo šeimos narių, artimųjų giminaičių ar kitų asmenų saugumui. Šiuo atveju, taip pat tais atvejais, kai suimtas nepilnametis neturi tėvų ar kitų atstovų pagal įstatymą ar jų nepavyksta nustatyti arba kai pranešimas šiems asmenims prieštarautų suimto nepilnamečio interesams, apie nepilnamečio įtariamojo suėmimą būtina nedelsiant pranešti valstybinei vaiko teisių apsaugos institucijai. Prokuroro nutarimas per penkias dienas nuo nutarimo nuorašo įteikimo įtariamajam ar jo gynėjui dienos gali būti apskustas ikiteisminio tyrimo teisėjui. Ikiteisminio tyrimo teisėjas privalo šį skundą išnagrinėti per septynias dienas nuo jo gavimo ir priimti nutartį. Ikiteisminio tyrimo teisėjo priimta nutartis neskundžiama.“

Rengėjams visgi pasirinkus Projekte siūlomą BPK 128 straipsnio 1 dalies formuluotę, siūlytina papildančiame sakinyje atsisakyti pertekliniu laikytino žodžio „Neatidėliotinais“, vietoj jo įrašyti žodį „Tais“ ir šį sakinį išdėstyti taip:

„<...> **Tais** ~~Neatidėliotinais~~ atvejais, kai pagrįstai manoma, kad toks pranešimas arba susisiektas keltų realų pavojų suimtojo šeimos narių, artimųjų giminaičių ar kitų asmenų gyvybei, sveikatai ar laisvei arba pakenktų vykstančiam baudžiamajam procesui, prokuroras motyvuotu nutarimu laikinai gali atsisakyti pranešti apie paskirtą suėmimą arba neleisti susisiekti su suimtojo nurodytu asmeniu <...>.

Generalinė prokurorė

Nida Grunskienė